

PROGRAM

SME RODINA – Boris Kollár

2016

ÚVOD

Sme presvedčení, že súčasný domáci a zahraničný politický a hospodársky vývoj nepraje rozvoju toho najdôležitejšieho, čo človek má. A tým je rodina. Základná bunka spoločnosti, bez ktorej neprežije žiadny štát.

Slováci nemôžu zabúdať na tisícročný zápas našich predkov o národné sebaurčenie a musia brániť svoje záujmy. Štát je tu na to, aby čo najviac podporoval všetkých členov rodiny, ich spoločenské a ekonomické aktivity. Ak bude Slovenská republika využívať svoju geografickú polohu a svoj ľudský kapitál, môže byť viac sebestačnou a bezpečnou krajinou. Veľmi citlivo vnímame ohrozenie slovenských rodín zvonku, ale aj zvnútra.

Náš štát má dostatok ekonomických zdrojov, aby sme nasýtili každého človeka na Slovensku. Nemôžeme však financovať nikdy nekončiaci apetít politických kvázipodnikateľov a finančných skupín. Tento systém fungovania slovenskej politiky musíme vo voľbách zmeniť.

Akékoľvek zmeny k lepšiemu môže na Slovensku urobiť iba taký politický subjekt, ktorý sa zodpovedá iba vám - voličom. Preto si našu kampaň platíme sami. Nemáme nikoho v pozadí, **nie sme nikomu zaviazaní** a môžeme sa rozhodovať slobodne. Nebudeme zohľadňovať záujmy nikoho iného, iba vás.

Ak nás vo voľbách podporíte, budeme robiť dobré rozhodnutia, ktorú budú pomáhať všetkým slovenským rodinám. Chceme, **aby sme všetci na Slovensku držali spolu**. Chceme, aby ste cítili, že my všetci na Slovensku SME RODINA.

Náš volebný program je rozdelený do jedenástich kapitol, ktoré reflektujú jednotlivé hlavné politiky, ktorým sa chce naše hnutie venovať.

1. SLOVENSKO, VEREJNÁ SPRÁVA, SPOLOČNOSŤ

Slovenská republika je mladá krajina, ktorá je v dôsledku svojej geopolitickej polohy, histórie a ľudského kapitálu perspektívnym miestom na život, avšak ktorej potenciál nie je dostatočne využitý. Slováci nie sú len dobrými pracovníkmi, montérmi či výrobcami automobilov a spotrebnej techniky, ale sú to občania samostatnej krajiny, ktorí sú pracovití, skúsení, s vlastnými predstavami o lepšej budúcnosti.

Slovenskú spoločnosť tvoria rodiny, ktorým súčasné pomery v spoločnosti neprajú. Mladí ľudia odkladajú zakladanie rodín, v domnení lepšej ekonomickej situácie, ktorú však nevidiať. Pracovne produktívni ľudia sa v dôsledku saturácie trhu a úverového typu života dostávajú do záväzkov, ktoré je náročné prekonať. Pomyselné nožnice slovenského bohatstva sa roztvárajú rýchlejšie ako tie svetové. Absentuje solidarita medzi bohatými a chudobnými.

Slovensku chýba nová generácia ľudí, ktorí nahradia súčasnú produktívnu časť ľudského kapitálu. Slovensko je možné považovať za ekonomicky rozvinutú krajinu, kde však rast HDP nekorešponduje s rastom životnej úrovne.

Vysoká fluktuácia, časté reorganizačné zmeny s cieľom odstrániť názorovo nepohodlných ľudí, ako aj nízke finančné ohodnotenie vedie k rezignácii a nízkej motivácii pracovníkov štátnej a verejnej správy. Je všeobecne známy fakt, že do úradníckych pozícií sú dosadzovaní stranícki nominanti, ktorí bývajú odborne nespôsobilí.

Vzhľadom k presvedčeniu hnutia SME RODINA - Boris Kollár o potrebe zabezpečiť Slovensko pred hrozbami zvonka a zvnútra a vytvorení priestoru pre zvyšovanie životnej úrovne slovenských rodín a zlepšovanie sociálneho a ekonomického vývoju našej krajiny, budeme presadzovať nasledujúce programové ciele.

Programové ciele v oblasti verejnej správy:

- Zabezpečenie aktívneho boja s migračnou krízou.
- Zoštíhlenie štátnej a verejnej správy. Zlúčenie jednotlivých štátnych a verejných inštitúcií a ich kompetencií.
- Zavedenie kariérneho systému štátnej správy tak, aby bola práca pre štát prestížou. Odpolitizovanie a deoligarchizácia štátnych inštitúcií, prijatie legislatívy upravujúcej profesionálnu štátnu službu a verejnú službu odčlenenú od politických nominácií.
- Sprísnenie sankcií pre politikov a úradníkov za participáciu na korupcii (zhabanie majetku, väzenie, strata možnosti pracovať pre štát).
- Zabezpečenie riadnej, odbornej, účelnej a hospodárnej štátnej a verejnej správy na princípe modernej a ľahko dostupnej elektronickej verejnej správy, bez duplicitných byrokratických povinností.
- Posilňovanie spolupráce občanov a podnikateľov s verejnou správou,
- Dokončenie informatizácie verejnej správy, zjednodušenie vybavovania povolení a žiadostí, zjednotenie registrov, dôkazné bremeno preniesť na štátne inštitúcie.
- Zrušenie samosprávnych krajov (VÚC).
- Zrušenie kvóra 50% účasti na referende.

2. BOJ PROTI KORUPCII, SPRAVODLIVOSŤ A PRÁVNÝ ŠTÁT

V súčasnosti je **korupcia alebo úplatkárstvo považované za tretí najzávažnejší problém na Slovensku, hneď po nezamestnanosti a nízkej životnej úrovni**. Prieskumy odhaľujú, že úplatkárstvo je najviac rozšírené v oblasti zdravotníctva, súdov, orgánov činných v trestnom konaní, oblasti ústrednej a prenesenej správy štátu a v činnosti politických strán.

Tento negatívny spoločenský fenomén je odrazom nezdravého fungovania štátu, v ktorom si občania nie sú istí bojom za znižovanie korupcie a klientelizmu predovšetkým z obáv o svoju prácu, splácanie dlhov alebo straty príležitostí pre svoje deti. **Momentálny stav viery v spravodlivosť a odstránenie korupcie je žalostný**. Ľudia stratili dôveru v právny a demokratický štát. Vymožitelnosť práva je slabá a neprimerane dlhá, neustále zmeny či nepriame novelizácie právnych predpisov prispievajú k nejasnosti právneho poriadku a k obchádzaniu záväzných pravidiel.

Tento začarovaný kruh nenásytosti ľudí zastavajúcich pozície citlivého charakteru (a teda pozície v ktorých je možný konflikt záujmov a sú pochybnosti o nezaujatosti či o nezaujatom prístupe k občanovi - sudcovia, prokurátori, policajti, úradníci, politici, lekári) v slovenskej spoločnosti chce hnutie SME RODINA - Boris Kollár systematicky odstraňovať tak, aby dochádzalo k profesionalizácii ľudských zdrojov, motivácii k práci, zníženiu obáv a stresu z možnej straty zamestnania, zvyšovaniu výkonnosti, stanovení istôt a zvyšovania hrozby sankcií pre páchatel'ov úplatkárstva a klientelizmu.

Programové ciele v oblasti spravodlivosti a boja proti korupcii:

- Vytvorenie tzv. špecializovanej finančnej prokuratúry a špecializovaného finančného súdu, ktoré s využitím špičkových odborníkov z oblasti finančnictva budú postihovať najzávažnejšie ekonomické trestné činy.
- Zavedenie efektívneho systému nahlasovania, objasňovania a postihovania protispoločenskej činnosti spočívajúcej v braní alebo poskytovaní úplatku.
- Zvýšenie miery otvorenosti štátu voči občanom zavedením prehľadných a ľahko dostupných informácií o verejných obstarávaníach, európskych štrukturálnych a investičných fondoch a iných zdrojoch verejného financovania.
- Zavedenie efektívneho systému vykonávania protikorupčnej legislatívy v praxi s dôrazom na výber ľudí (policajti, prokurátori, sudcovia), ktorí budú zodpovední za boj proti korupcii.
- Zvýšenie ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti.
- Vyvodzovanie politických a trestnoprávných dôsledkov v prípadoch odhalenia korupčných káuz.
- Zlepšenie vymožitelnosti práva prostredníctvom efektívnej činnosti súdnej moci v čo najkratších lehotách. Obmedziť možnosti obštrukcií účastníkov súdnych sporov.
- Zvýšenie odbornosti príslušníkov Policajného zboru so zameraním na súčasné bezpečnostné riziká, korupciu a ekonomickú trestnú činnosť.
- Stanovenie hmotnoprávnej zodpovednosti politickej, úradnej, policajnej a súdnej moci za ich rozhodnutia. Zmena legislatívy vrátane ústavy tak, aby bolo možné skonfiškovať majetok, ako aj majetok príbuzných a známych, ktorý bol špekulatívne prepísaný za účelom jeho zachovania v prospech korumpovanej osoby.
- Dôsledné bezpečnostné preverky všetkých (aj starých) sudcov, politikov a vedúcich úradníkov, zamerané na ich majetkove pomery, kontá, prepojenia a styky na

kriminálne závadové osoby, na oligarchov a ekonomické záujmové skupiny. Do piatich rokov ukončenie pôsobenia všetkých sudcov pred roku 1989.

- Exekučná amnestia alebo pomoc povinným z exekučného titulu pri splácaní dlhu. Povinní budú musieť splatiť istinu úverov, ktoré si zobrali, ale so zvyškom dlžnej sumy im pomôže štát.
- Zákonná ochrana pred narúšaním dobrého susedského spolunažívania zo strany neprispôsobivých občanov prostredníctvom prijatia samostatného zákona, na základe ktorého bude môcť súd uložiť neprispôsobivému občanovi súdny zákaz priblížiť sa k domu alebo bytu poškodeného človeka na vzdialenosť menšiu ako 100 metrov. Tento systém by sa uplatňoval aj voči drogovým dílerom alebo alkoholikom, ktorí ohrozujú pokojný život svojich susedov.
- Zákonná ochrana pred prepustením zo zamestnania za verejné vyslovenie názoru. Sme proti politickej korektnosti. Sloboda prejavu musí byť chránená samostatným zákonom, ktorý zabráni obchádzaniu ústavného práva na slobodu prejavu.

3. OBRANA A VNÚTORNÁ BEZPEČNOSŤ

Slovenská republika v súčasnosti čelí viacerým bezpečnostným výzvam, ako vnútorným, tak vonkajším. **Za základné bezpečnostné hrozby považujeme medzinárodnú migráciu, blízke vojenské konflikty, závažnú hospodársku a finančnú kriminalitu a s tým súvisiacu neschopnosť bezpečnostných zložiek vyšetrit' závažné spoločenské kauzy.**

Do Európy dnes prichádzajú milióny ľudí, ktorí majú úplne odlišné civilizačné návyky ako my. A títo ľudia sú pevne odhodlaní, že sa nechcú prispôbiť nášmu spôsobu života, ale naopak. Chcú od nás, aby sme sa my prispôbili ich životnému štýlu. Z toho nevyhnutne plynú konflikty, ako sme toho svedkami v Nemecku alebo Francúzsku.

Slovensko má utečencom pomáhať, koľko môže. Ale 90 percent ľudí prichádzajúcich do Európy nebolo ohrozených na živote. Sú to ekonomickí imigranti. Predtým žili niekoľko rokov v Turecku alebo Libanone, kde ich život nebol ohrozený. Potom prešli cez Grécko, balkánske štáty, Maďarsko a Rakúsko. V žiadnom z týchto štátov nebol život imigrantov ohrozený.

Sme proti prijímaniu ilegálnych imigrantov. Nikdy nebudeme súhlasiť s povinnými kvótami na prijatie imigrantov. Dnes už vidíme, že systém povinných kvót nefunguje ani medzi samotnými spolkovými krajinami Nemecka. Dokonca aj nemecká kancelárka Angela Merkelová sa vyjadrila, že imigrantov bude Nemecko postupne vracat' do ich materských krajín.

Slovenská polícia a ozbrojené sily však musia byť pripravené v prípade potreby postaviť plot na tých úsekoch hraníc, ktoré budú najviac ohrozené novou migračnou vlnou. Nie sme proti tomu, aby sme prijali časť kresťanov z vojnových zón. Slovensko už takýchto ľudí prijalo. Ale títo ľudia prišli po dohode so slovenskou vládou a boli preverení bezpečnostnými zložkami štátu. Navyše, civilizačné návyky týchto ľudí sú podobné našim. A preto je veľký predpoklad, že sa úspešne integrujú do spoločnosti.

Nevyšetrené spoločenské kauzy narúšajú dôveru občanov v bezpečnostné zložky, čím sa oslabuje demokratické a právne zriadenie štátu, vrátane ekonomickej stability. K stabilite neprispieva ani nepredvídateľnosť súdnych rozhodnutí a neprimeraná dĺžka súdnych konaní. Bezpečnostná politika štátu musí byť orientovaná na ochranu občanov a ekonomický a spoločenský rozvoj štátu.

Programové ciele v oblasti obrany a bezpečnosti:

- Zabezpečenie čo najvyššej energetickej, potravinovej a surovinovej sebestačnosti a vytváranie adekvátnych strategických rezerv.
- Zabezpečenie maximálnej diverzifikácie energetických zdrojov (ropa, plyn, elektrina, rozvodné siete) a prepravy surovín s dôrazom na udržanie Slovenska ako tranzitnej krajiny (ropovod, plynovod).
- Posilnenie vplyvu štátu v strategických podnikoch.
- Dohľad štátu nad strategickými odvetviami slovenského hospodárstva (energetika, poľnohospodárstvo, doprava, veda a výskum).
- Zabránenie podnikaniu rizikového kapitálu s neprehľadnou alebo problematickou vlastníckou štruktúrou (stop schránkovým firmám).

- Odstránenie politického vplyvu pri verejnom obstarávaní a v štátnych podnikoch.
- Vyhodnocovanie záujmov finančných skupín o získanie podielov v strategických odvetviach.
- Zabránenie daňovým únikom, finančným podvodom a medzinárodným arbitrážam.
- Znižovanie kriminality s dôrazom na hospodársku kriminalitu, boj s korupciou a organizovaným zločinom.
- Posilňovanie významu bezpečnostných zložiek a spravodajských služieb a ich komplexnú reformu, vrátane efektívnej kontroly pred ich zneužívaním na politické ciele.
- Prijatie novej legislatívy pre činnosť spravodajských služieb so zedefinovaním konkrétnych oprávnení a úloh.
- Dôsledné odpolitizovanie bezpečnostných zložiek a spravodajských služieb vykonaním komplexnej organizačnej a personálnej reformy vychádzajúcej z procesného auditu.
- Zvýšenie nárokov a pravidelné preverky spôsobilosti najmä u nadriadených funkcionárov bezpečnostných zložiek.
- Spolupráca bezpečnostných zložiek a spravodajských služieb a vzájomná výmena informácií o potenciálnych hrozbách a rizikách.
- Vytvorenie efektívnej kontroly spravodajských služieb, nezávislej od politických nominácií, pozostávajúcej z odborníkov v danej oblasti,
- Posilnenie operatívnych pracovníkov v teréne pri zbere informácií a analytických útvarov pri vyhodnocovaní bezpečnostných rizík.
- Výrazné skvalitnenie a zintenzívnenie výcviku bezpečnostných zložiek tak, aby boli schopné včas, rázne a adekvátne reagovať na vývoj bezpečnostnej situácie.
- Scivilnenie podporného aparátu bezpečnostných zložiek a spravodajských služieb.
- Aktívnejšia účasť SR v medzinárodných zoskupeniach EÚ, V4, NATO.
- Medzinárodná orientácia zameraná výlučne na základe záujmov štátu (prehodnotenie obchodných záujmov a bezpečnostných záujmov).
- Dôsledná ochrana schengenskej hranice a sprísnenie pravidiel na prílev imigrantov, v prípade zhoršenia situácie výstavba oplotenia na hraniciach SR.
- Kontrola prenikania, vplyvov a pôsobenia cudzej moci proti záujmom SR.
- Zatraktívnenie inštitútu dobrovoľnej vojenskej služby zvýšením mesačného príspevku na úroveň minimálnej mzdy.
- Zásadná modernizácia a podpora výcviku v Ozbrojených silách SR.
- Posilnenie a dôsledná kontrola kritickej infraštruktúry SR.
- Podpora občianskej spoločnosti a jej participácia pri riadení a kontrole štátu.

4. MEDZINÁRODNÉ VZŤAHY

Hnutie SME RODINA - Boris Kollár má záujem o konzistentné vykonávanie slovenskej zahraničnej politiky a to predovšetkým na princípe dodržiavania medzinárodných dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná. Vzhľadom k skutočnosti, že Slovensko je otvorenou ekonomikou, ktorej hlavným zdrojom je činnosť malých a stredných podnikov, je potrebné zvýšiť angažovanosť zahraničnej politiky nielen navonok, ale aj dovnútra.

Ministerstvo zahraničných vecí musí zohrávať dôležitú úlohu tak pri ochrane záujmov našich občanov a firiem v zahraničí, ale aj podporovať a riadne informovať našich občanov o príležitostiach a rizikách pri podnikaní na cudzích trhoch či o živote v iných krajinách. Zahraničná politika musí odrážať tak jej politický, ako aj hospodársky aspekt.

SME RODINA - Boris Kollár bude apelovať na vyváženú zahraničnú politiku s ohľadom na bezpečnostné a ekonomické hľadisko pri využívaní svojej geopolitickej polohy, členstva v Európskej únii, ako aj v iných medzinárodných zoskupeniach a vyváženým spôsobom pristupovať k zahraničným partnerom tak na západe ako aj východe.

Programové ciele v oblasti medzinárodných vzťahov:

- Zodpovedná zahranično-bezpečnostnú politiku predovšetkým s ohľadom na ochranu slovenských záujmov pred súčasnou migračnou krízou.
- Zabezpečenie dôstojného priebehu slovenského predsedníctva v Rade EÚ a využitie tejto príležitosti na zviditeľnenie našej krajiny v zahraničí.
- Využívanie príležitostí a perspektív nielen v teritóriách rozvinutých krajín, ale aj v teritóriách rozvojových krajín, ktoré v predstavujú významné odbytové a investičné príležitosti pre slovenské hospodárstvo.
- Reštrukturalizácia slovenskej zahraničnej služby tak, aby sa viac jej príslušníkov venovalo ekonomickej diplomacii. Ekonomická diplomacia umožňuje štátu lepšie podporovať malých a stredných podnikateľov pri ich prieniku na cudzie trhy. Ekonomickí diplomati majú výnimočnú príležitosť sprostredkovať hospodárske a obchodné príležitosti medzi slovenskými a zahraničnými spoločnosťami.
- Presadzovanie princípu dodržiavania medzinárodného práva a zachovávanie čo najvyššej miery samostatnosti Slovenskej republiky, s dôrazom na jej bezpečnosť, kultúru, históriu, geopolitiku.
- Presadzovanie zavedenia podnikov zahraničného obchodu pre malých a stredných podnikateľov na princípe kooperácie štátnej a súkromnej sféry.
- Výrazné zlepšenie odborného a ekonomického zázemia slovenskej diplomatickej služby a zabezpečenia jej kariérneho charakteru naprieč politickým spektrom, zásadné posilňovanie obchodných zastúpení.
- Zvýšenie spolupráce zahraničných zastúpení SR v zahraničí, najmä s delegatúrami EÚ a s predstaviteľmi členských krajín EÚ.
- Zasadzovanie sa za spoločnú ochranu hraníc Schengenského priestoru.
- Podpora mierového procesu v Sýrii, Iraku, Lýbii a Afganistane.
- Udržanie suverenity SR v kultúrno - etických, daňových a bezpečnostných otázkach.

5. EKONOMIKA A FINANCIIE

Sme presvedčení, že vláda sa má starať o to, aby si ľudia mohli nájsť zamestnanie, ktoré ich naplňuje a zodpovedá ich vzdelaniu. A aby za svoju prácu každý človek dostal slušný plat, z ktorého sa dá vyžiť.

Vláda v tejto oblasti zlyháva. **V porovnaní s Rakúskom alebo Nemeckom máme viac ako dvojnásobnú nezamestnanosť a trikrát nižšie platy.** Pritom v celkovej životnej úrovni ako štát rakúsku a nemeckú ekonomiku dobiehame a dnes už dosahujeme 60 percent úrovně Rakúska a Nemecka.

Vláda svojou politikou spôsobila, že hodnoty vyprodukované slovenskou ekonomikou sa prerozdeľujú nespravodlivo. **Veľkú časť výstupov slovenskej ekonomiky skonzumuje iba úzka skupina oligarchov a finančných skupín.** Iba zostatok hodnôt vyprodukovaných slovenskou ekonomikou sa prerozdelí medzi pracujúcich ľudí. A to stačí iba na tretinovú úroveň plátov v porovnaní s Rakúskom alebo Nemeckom. Slovenský občan dostáva navyše oveľa nižšiu kvalitu verejných služieb ako Rakúšan alebo Nemec.

Slovenská ekonomika má dostatočnú výkonnosť, aby sme vedeli zabezpečiť slušnú životnú úroveň pre každého ekonomicky aktívneho človeka. Ale nemáme na to, aby sme krmili nekonečný apetít oligarchov a finančných skupín.

Slovenský štátny rozpočet stráca ročne 2,5 miliardy eur, pretože finančná správa dôsledne nepostihuje podvody pri DPH. Ďalšie stá milióny strácame tým, že umožňuje daňové úniky do daňových rajov, ako aj veľkým koncernom prelievať zisky do ich materských krajín.

Slovenská ekonomika posledné roky zaznamenáva mierne optimistické trendy vo všetkých základných makroekonomických ukazovateľoch. Medziročne sa zvýšil hrubý domáci produkt o 2,5%, inflácia je na nulovej percentuálnej úrovni, dochádza k nárastu nielen nominálnej, ale i reálnej priemernej mzdy. Rast produktivity práce v priemysle, ktorý dosahuje úroveň 80% priemeru krajín EÚ, prevýšil i rast miezd, vďaka čomu sa zvyšuje jeho konkurencieschopnosť.

Význam priemyslu neklesá, a to predovšetkým automobilového, ktorý dokázal vyprodukovať minulý rok milión áut, pričom sú ohlásené ďalšie investície do jeho rozvoja. Vzhľadom na svoju veľkosť a prakticky úplnú otvorenosť však slovenské hospodárstvo musí klásť dôraz na inovácie a flexibilitu a akcentom aj na rozvoj tzv. Priemyslu 4.0 využívajúceho informačné a komunikačné technológie poskytujúce inteligentnú podporu zamestnancom na jednej strane a na strane druhej podporu kreatívneho priemyslu.

Miera nezamestnanosti poklesla na priemernú úroveň krajín Eurozóny, avšak výsledné údaje sú skreslené možno až tromi stovkami tisíc pracovníkov v zahraničí, či zmenenou metodikou vykazovania nezamestnanosti, neriešené sú aj jej štrukturálne zvláštnosti, kde napríklad podiel dlhodobo nezamestnaných je tretí najhorší. Nezamestnanosť je pritom Slováckmi považovaná za najzávažnejší celospoločenský problém.

V prípade samotného podnikateľského prostredia sú citeľné menej optimistické trendy, diskontinuálne zmeny a vytváranie pomyselného „triedneho boja“ medzi podnikateľmi a zamestnancami. Nárast minimálnej mzdy nebol kompenzovaný napríklad zvýšením

nezdaniteľnej časti mzdy či daňového bonusu na dieťa. Zavedenie odvodov pri dohodách o prácach mimo pracovného pomeru taktiež podnikateľskej aktivite neprosperovalo. Zmeny daňových zákonov účelového charakteru spôsobili trend „daňovej optimalizácie“ zakladania offshorov, či presúvania podnikateľských aktivít do zahraničia, čomu sa nevyhýbajú ani oligopolny a prirodzené monopoly.

Optimistické trendy je možné čiastočne vidieť v oblasti verejných financií. Plánovaný deficit verejných financií by sa mal tento rok ešte viac priblížiť k dvom percentám, v prípade verejného dlhu je očakávané jeho ďalšie znižovanie. Vzhľadom na skutočnosť, že na strane príjmov dochádza k zlepšeniu výberu daní i zvýšeniu odvodov, očakávaná bola ambicióznější konsolidácia verejných financií a nie nasmerovanie výdavkov do „spotreby“. Fatálne **nevyužitý ostáva potenciál rozvojových fondov Európskej únie**, kde dochádza k permanentnému zlyhávaniu. Priestor na úspory je i v oblasti verejného obstarávania, kde Slovenská republika čelí neefektívnemu nákupu tovaru a služieb a jeho netransparentnosti. Ako potenciálne problémová vo vzťahu k dlhodobej udržateľnosti verejných financií sa taktiež ukazuje stabilita aktuálneho dôchodkového a zdravotného systému.

Za strategické považujeme tie oblasti ekonomiky, ktoré sú trvale viazané na Slovensko. Ide najmä o hospodárenie s pôdou, cestovný ruch a kúpeľníctvo. Naše polia, lesy, prírodné a kultúrne pamiatky nemôže nikto zo Slovenska odviezť a presťahovať do Ázie. Podporou týchto oblastí ekonomiky preto dlhodobo vytvoríme stabilné pracovné miesta.

Hnutie SME RODINA - Boris Kollár považuje za svoje **priority** rozvoj slovenskej ekonomiky a konsolidáciu verejných financií, pričom sa bude snažiť o zlepšenie podnikateľského prostredia, o ukončenie politiky „triedneho boja“ medzi podnikateľmi a zamestnancami, vytvorenie stabilného a predvídateľného daňového prostredia, sprehľadnenia, zjednodušenia a zefektívnenia hospodárenia štátu.

Programové ciele v oblasti ekonomiky a financií:

- Zlepšenie podnikateľského prostredia a zníženie administratívnej záťaže podnikateľov.
- Optimalizácia a maximálna objektivizácia systému investičných stimulov pre domáce malé a stredné podniky vytvárajúce nové pracovné miesta. Pri investičných stimuloch nezvýhodňovať zahraničných investorov.
- Výrazne zlepšenie výberu daní, eliminácia čiernej a šedej ekonomiky a podvodov s DPH.
- Zrušenie odvodov a dane z príjmov pre nízkopříjmové skupiny zamestnancov do 400 eur mesačne a zrušenie odvodov z dohôd mimo pracovného pomeru do 400 eur, ak sa vykonávajú popri hlavnom zamestnaní.
- Vládne investície nasmerovať do budovania infraštruktúry, informatizácie spoločnosti, výskumných a rozvojových projektov, rozvoja znalostnej ekonomiky a priemyslu 4.0.
- V strednodobom horizonte dosiahnutie vyrovnaného rozpočtu, reštrukturalizácia a zníženie zadĺženia štátu.
- Zavedenie plnej hmotnoprávnej zodpovednosti verejných činiteľov a manažérov štátnych a verejnoprávnych podnikov.
- Stabilné a predvídateľné daňové prostredie, zefektívnenie výberu daní a zavedenie rovnej dane vo výške 16% pre fyzické osoby a podnikateľov, 33% dane pre oligopolny (napr: mobilní operátori, banky a poisťovne) a 50% daň pre prirodzené monopoly

(SPP distribúcia, ZSE distribúcia, SSE distribúcia a VSE distribúcia atd). Zdanenie ziskov z PPP projektov, fotovoltaických elektrární a mýta 50% daňou. Dodatočné zdanenie všetkých finančných transakcií do daňových rajov tým firmám, ktoré v skutočnosti podnikajú na Slovensku, dôsledné zdaňovanie transakcií transferového oceňovania.

- Modifikovanie verejného obstarávania tak, aby z neho boli vylúčené podnikateľské subjekty schránkového typu alebo subjekty v holdingových štruktúrach schránkových vlastníkov. Zakomponovať povinnosť osloviť aj firmy, ktoré sa neprihlásili do výberového konania, ak majú verejnú ponuku. Verejné obstarávanie s menej ako tromi uchádzačmi by malo byť neplatné.
- Revidovanie riadiacej dokumentácie jednotlivých operačných programov.

6. RODINA, SOCIÁLNE SLUŽBY A ZAMESTNANOSŤ

Rodina je základnou stavebnou bunkou každej spoločnosti. Za rodinu považujeme muža, ženu a deti. **Odmietame experimenty s rodinou a s deťmi.** Budeme bojovať proti ohrozovaniu našich rodín zvonku (islamistická invázia do Európy) a zvnútra (oligarchický systém spoločnosti, rodové experimenty, juvenilná justícia, hazardné hry, drogové závislosti, neúnosná sociálna situácia, exekúcie, rozkradnuté zdravotníctvo, nevýkonné školstvo, zlý demografický vývoj).

Najohrozenejšou skupinou dnes nie sú paradoxne dôchodcovia, ale mladé rodiny s viacerými deťmi. Toto nesmieme dopustiť. Preto budeme presadzovať **daňové prázdniny pre pracujúcich rodičov** troch a viacerých nezaopatrených detí po celú dobu ich výchovy do určeného príjmu. Demografickú krízu musíme riešiť podporou mladých ľudí, aby mohli mať viac detí. Rozhodovanie o treťom dieťati je najdôležitejšie. Väčšina mladých rodín sa totiž nebráni tretiemu dieťatu, ale obávajú sa, či výchovu troch detí ekonomicky zvládnu. Týmto opatrením im chceme uľahčiť sociálnu situáciu, ak sa pre tretie dieťa rozhodnú.

Vzhľadom na nepriaznivý demografický vývoj citlivo vnímame každoročný **nárast nevybavených žiadostí o umiestnenie do zariadení sociálnych služieb** pod gesciou obcí a samosprávnych krajov. Kapacity a dostupnosť takýchto zariadení u verejných poskytovateľov je potrebné rozšíriť. Súčasne je potrebné zväziť podporu súkromných pobytových zariadení sociálneho charakteru, aby sa pobyt v nich stal dostupným pre širšie skupiny obyvateľstva. Na Slovensku žije nemalá skupina osamelých starých ľudí, ktorí sú vo väčšej miere schopní sa o seba sami postarať, no s niektorými činnosťami potrebujú pomôcť. Takýmto ľuďom by spoločnosť mala vyjsť v ústrety zavedením sociálne citlivo zadanovej a finančne nenáročnej služby **asistenta v domácnosti**. Takúto službu by bolo možné ponúknuť aj iným ľuďom v sociálne náročnej situácii.

Veľkú pozornosť by mala spoločnosť venovať ľuďom so zdravotným postihnutím, aby im umožnila čo najlepšie sa aktívne začleniť do spoločnosti a nežiť ako segregovaná komunita, resp. sociálne izolovaní jedinci. V tejto súvislosti by hnutie SME RODINA - Boris Kollár presadzovalo intenzívnejšiu **podporu pre rodiny so zdravotne postihnutým dieťaťom**.

Strata práce a následná nezamestnanosť je jednou z najviac stresujúcich udalostí v živote človeka. Hnutie SME RODINA - Boris Kollár má ambíciu zásadným spôsobom zvýšiť zamestnanosť v odvetví pôdohospodárstva, kde nájdú uplatnenie nízkokvalifikovaní pracujúci (prevažne z vidieka), ktorí sú dnes poväčšinou dlhodobo nezamestnaní. Zároveň máme ambíciu zvýšiť zamestnanosť v oblasti cestovného ruchu a sociálnych služieb.

Jedným z hlavných faktorov uplatnenia sa na pracovnom trhu je **vzdelanie a kvalifikácia pracovníkov**. Hnutie SME RODINA - Boris Kollár bude preto podporovať rekvalifikácie, celoživotné vzdelávanie, jazykové vzdelávanie a rozširujúce kurzy pre uchádzačov o prácu. Zároveň budeme motivovať súkromné a štátne spoločnosti, aby umožňovali v čo najväčšej miere vzdelávanie svojich zamestnancov.

Programové ciele v oblasti podpory rodiny a sociálnych vecí:

- Podpora tradičnej rodiny, odstránenie diskriminácie viacdenných rodín s pracujúcimi rodičmi. Zvýšenie odpočítateľnej položky na manželku.

- Zabránenie praktikám juvenilnej justície, kde o deťoch rozhoduje namiesto rodičov úradník.
- Daňové prázdniny pre rodičov troch a viacerých nezaopatrených detí po celú dobu ich výchovy.
- Boj proti nezamestnanosti mladých ľudí podporou duálneho vzdelávania.
- Podpora celoživotného vzdelávania zamestnancov a uchádzačov o prácu.
- Rozšírenie kapacitných možností pobytových zariadení sociálnych služieb vo verejnom sektore.
- Zavedenie inštitútu asistenta v domácnosti pre starých ľudí, zdravotne postihnutých a pre osamelých rodičov s deťmi.
- Podpora rodín so zdravotne postihnutým dieťaťom.
- Umožnenie obecným zastupiteľstvám zakázať hazard na území obce.
- Zmenou dotačnej politiky vytvorenie minimálne 50 tisíc pracovných miest na vidieku v pôdohospodárstve.

7. ŠKOLSTVO, VEDA, MLADÍ ĽUDIA, KULTÚRA, ŠPORT

Medzinárodné porovnávacie štúdie preukazujú zaostávanie slovenského školstva za priemerom krajín OECD či našimi susedmi v rámci krajín V4, ako aj chronické zaostávanie Slovenska v oblasti financovania vedy, kultúry i športu. Výdavky na výskum a vývoj v pomere k HDP na Slovensku nedosahujú ani len polovicu priemeru v EÚ, výdavky na školstvo sú nižšie viac ako o jedno percento, pričom napríklad výška platov vysokoškolsky vzdelaných učiteľov základných škôl – i napriek ich doterajšiemu zvyšovaniu – je porovnateľná s platom opatrovateliek detí.

Rezort školstva, vedy, výskumu a športu v novodobej slovenskej realite očakáva v poradí už osemnásteho ministra, čo taktiež svedčí o skutočnom a nie proklamovanom význame, ktorý mu bol zo strany vládnych politických subjektov pripisovaný.

Normatívny princíp financovania škôl nivelizuje rozdiely v kvalite vzdelávania, školy sú financované podľa počtu žiakov a personálnej a ekonomickej náročnosti výchovno-vzdelávacieho procesu bez rešpektovania dosiahnutých výsledkov žiakov a študentov, či uplatniteľnosti absolventov v hospodárskej praxi. Plnohodnotnému využitiu potenciálu (nielen) mladých vedcov, umelcov či športovcov doma na Slovensku zabráňuje neatraktívne finančné odmeňovanie, ale aj náklady súvisiace s rozvojom ich talentov.

Okrem všeobecného vzdelania by mal školský systém pomôcť mladým ľuďom nájsť si dobré zamestnanie. Mal by poskytnúť mladému človeku také vedomosti a zručnosti, vďaka ktorým bude o neho záujem zo strany zamestnávateľov. Mladý človek sa potom môže osamostatniť od rodičov, založiť si vlastnú rodinu a mať deti.

V tejto kľúčovej úlohe náš školský systém žiaľ zlyháva. Tretina mladých ľudí po skončení školy je na Slovensku nezamestnaných. Viac ako tridsaťpercentnú nezamestnanosť mladých ľudí majú okrem Slovenska napríklad Grécko, Taliansko, Španielsko a Portugalsko. Na druhej strane, Rakúsko a Nemecko majú nezamestnaných menej ako 10 percent mladých ľudí.

Z uvedeného dôvodu bude SME RODINA - Boris Kollár podporovať rozsiahle zavedenie duálneho vzdelávania. Výhodou duálneho vzdelávania nie je len to, že študent získa veľa praktických zručností. Veľká časť študentov dostane ponuku na zamestnanie priamo z firiem, kde sa vzdelávali. V praxi to znamená, že veľa končiacich študentov bude už niekoľko mesiacov pred ukončením štúdia vedieť, kde sa okamžite po skončení školy zamestnajú.

Sme presvedčení, že nástupný plat učiteľa by mal byť na úrovni priemerného platu v danom kraji. Takéto platové ohodnotenie umožní aj mladému učiteľovi postarať sa o rodinu, ak jeho manželka zostane na materskej a rodina bude musieť nejaký čas žiť z jedného príjmu.

Okrem pravidelného zvyšovania platu v závislosti od odpracovaných rokov by mal byť učiteľ odmeňovaný aj na základe výsledkov jeho žiakov. V prípade úspechu jeho zverencov napríklad na matematických alebo programátorských olympiádach by mal takýto učiteľ dostávať aj príplatok.

V prípade rezortu kultúry sa celková výška výdavkov na rozvoj kultúry na Slovensku po dlhodobom kontinuálnom poklese na úroveň približne 0,4% HDP vyznačuje stagnáciou. Politické hnutie SME RODINA - Boris Kollár vo svojom volebnom programe akcentuje

strategický význam školstva a vedy pre budúcu prosperitu a celkový rozvoj Slovenska, ako aj význam kultúry a športu pre zvyšovanie kvality života občanov našej republiky a uchovania ich vlastnej identity.

Programové ciele v oblasti vzdelávania:

- Garantovanie autonómie škôl a profesionalizácia ich manažmentu.
- Statusové a finančné zatraktívnenie pozície učiteľa v spoločnosti.
- Bezplatné predprimárne vzdelávanie deťom rok pred začiatkom plnenia ich povinnej školskej dochádzky.
- Zlepšenie existujúceho vzdelávacieho systému implementáciou princípov fínskeho a britského školského systému.
- Bonifikácia financovania základných škôl vo vzťahu k dosahovaným výsledkom v oblasti merania a hodnotenia kvality vzdelávania.
- Bonifikácia financovania stredných a vysokých škôl vo vzťahu k uplatneniu ich absolventov na trhu práce.
- Vytvorenie priestoru na zamestnávanie asistentov učiteľov vo vzťahu k potrebám detí zo sociálne znevýhodneného prostredia.
- Zintenzívnenie využívania systému duálneho vzdelávania na stredných a vysokých školách.
- Zavedenie možnosti absolvovať jednosemestrový sabbatical pre vysokoškolských pedagógov raz za päť rokov.
- Zdvojnásobenie výdavkov na vedu, výskum a vývoj v priebehu piatich rokov.
- Zavedenie poukážkového systému podpory prístupu žiakov a učiteľov základných a stredných škôl ku kultúrnym hodnotám, sprístupnenie aj pre študentov vysokých škôl a pre nepracujúcich dôchodcov.
- Vytvorenie systému priamej podpory talentovaných mladých učiteľov, vedcov, umelcov a športovcov a zabránenie úniku „mozgov“ do zahraničia.
- Sprístupnenie športovísk financovaných z verejných zdrojov počas ich nevyužívania pre športové a vzdelávacie činnosti širokej verejnosti.

8. ZDRAVOTNÍCTVO

Kľúčovým predpokladom budovania úspešnej krajiny je zdravie jej obyvateľov. Slovenská republika však v tejto oblasti nijako nevyniká. V popredí záujmu štátu sú finančné a oligarchické skupiny, ktoré na slovenskom zdravotníctve už roky parazitujú. Politické hnutie SME RODINA - Boris Kollár to chce zmeniť. **Na prvé miesto sa musí dostať pacient.**

Zdravie síce nie je tovar, ale zdravotná starostlivosť je služba, ktorá stojí peniaze. Bezplatné zdravotníctvo je mýtus. Dnes nič nie je zadarmo. Občania, zamestnávateľia i štát prispievajú každoročne do systému zdravotníctva obrovskými finančnými čiastkami a oprávnené očakávajú adekvátnu starostlivosť.

Chceme zlepšiť dostupnosť a kvalitu zdravotnej starostlivosti, výrazne spríjemniť prostredie nemocníc, v ktorých pacienti trávajú veľa času v období, keď potrebujú pomoc. Napriek kvalitnému zdravotníckemu personálu a pomerne dobrému prístrojovému vybaveniu, vyzerajú mnohé slovenské nemocnice ako z lazarety z prvej svetovej vojny. Chýbajúce vybavenie na WC, smrad, hrdzavé posteľe, prefukujúce okná, nekonzumovateľná strava, chýbajúca klimatizácia, demotivovaný personál. Toto sa musí zmeniť. Hnutie SME RODINA - Boris Kollár si ako jednu z priorít kladie **zvýšenie komfortu a starostlivosti o pacienta.**

Slovenské zdravotníctvo musí prejsť **zásadnou modernizáciou**: zavedenie eHealth, indikátory kvality, garantovaný rozsah starostlivosti, ekonomická zodpovednosť manažmentov, zmena prístupu k pacientovi, výstavba nových nemocníc, rozšírenie pôsobnosti všeobecných lekárov, ekonomizácia zdravotnej starostlivosti. Len kombináciou takýchto prístupov k zdravotníctvu dokážeme postupne predlžovať dĺžku života našich obyvateľov.

Zavedieme centrálny register, v ktorom bude zverejnená cena každého kúpeného tovaru a služby v slovenskom zdravotníctve. A potom **zrušíme každý nový nákup** tovaru alebo služby, **ktorého cena bude vyššia** než za akú nakúpili ten istý tovar či službu iné nemocnice na Slovensku. Okrem toho odvoláme z funkcie toho, kto sa takýto nákup pokúsil zrealizovať.

Zdravotníctvo má aj nezanedbateľný **sociálny dopad** na vybrané skupiny občanov Slovenskej republiky. Dôchodcovia si celý život platili dane a zdravotné poistenie. Je nespravodlivé, aby teraz museli doplácať na lieky iba preto, že oligarchovia a finančné skupiny zdravotníctvo rozkrádajú a vyvážajú z neho peniaze mimo Slovenska, najmä do daňových rajov. Chceme tiež podporiť rodiny s malými deťmi do troch rokov, pretože sú ekonomicky najohrozenejšie, keďže v nich väčšinou pracuje iba jeden z rodičov. Hnutie SME RODINA - Boris Kollár nezabúda ani na ťažko zdravotne postihnutých spoluobčanov a chce napomôcť k zníženiu ich výdavkov na lieky a zdravotnícke pomôcky.

Programové ciele v oblasti zdravotníctva:

- Úplné zrušenie doplatkov za lieky pre deti do troch rokov, pre dôchodcov a ťažko zdravotne postihnutých.
- Definovanie rozsahu garantovanej zdravotnej starostlivosti (cena úkonu, doplatok pacienta, dostupnosť - miestna a časová, rozsah samotného úkonu).
- Zavedenie hodnotenia poskytovateľov zdravotnej starostlivosti z hľadiska spokojnosti pacienta s poskytnutou liečbou (úprava zdravotného stavu) a s inou poskytnutou

- starostlivosťou (spokojnosť s prístupom zdravotníckeho personálu, s vybavením zdravotníckeho zariadenia, s komfortom pri hospitalizácii a pod.) - indikátory kvality.
- Urýchlené zavedenie DRG (klasifikácia výkonov podľa skupín diagnóz a platieb za ne) za účelom objektivizácie úhradových mechanizmov a dosiahnutia úspor z efektívneho využívania finančných prostriedkov v zdravotníctve.
 - Zavedenie sankčných mechanizmov vo vzťahu k manažmentom zle hospodáriacich nemocníc.
 - Zákaz zisku v zdravotných poisťovniach (analogicky ako pri DSS by si poisťovňa ponechávala "odmenu" za manažovanie zdravotnej starostlivosti vo výške 4% z vybraných zdravotných odvodov).
 - Implementácia elektronizácie zdravotníctva - eHealth - najmä v oblasti zdravotníckych záznamov, predpisovania receptov, plánovania budúcich zdravotníckych výkonov.
 - Výrazné investície do obnovy a výstavby nemocníc (s dôrazom na sociálne zariadenia, lôžkové oddelenia, operačné sály, čakárne, vybavenie, klimatizácia, jedálne a pod.) s cieľom zvýšiť komfort pacientov.
 - Vytvorenie možnosti dobrovoľného zdravotného pripoistenia (nadštandardný poistný plán) umožňujúceho úhrady za nadštandardnú zdravotnú starostlivosť.
 - Vytvorenie podmienok na zvýšenie platby zdravotných odvodov za poistencov štátu.
 - Minimalizácia čakacích lehôt na zdravotnú starostlivosť zlepšením využívania dostupných personálo - technických kapacít.
 - Benchmarking pri nákupe zdravotníckeho vybavenia a materiálu z verejných zdrojov.
 - Zvýšenie dostupnosti inovatívnych liekov hradených z verejného poistenia.
 - Zavedenie inštitútu „rodinného lekára“, posilnenie postavenia všeobecných lekárov s dôrazom na možnosti rozšírenia diagnostiky a liečby vybraných druhov ochorení bez nutnosti vyhľadať špecialistu.
 - Zvýšenie platov sestram a ošetrovateľom s cieľom zvýšenia kvality poskytovaných zdravotníckych služieb.
 - Podpora vzdelávacích a preventívnych projektov v oblasti ochrany zdravia.
 - Prijatie opatrení na eliminovanie výskytu korupcie v zdravotníctve (dôstojné finančné ohodnotenie zdravotníkov, definovanie garantovanej starostlivosti, minimalizácia čakacích dôb na operácie a iné výkony, transparentnosť v hospodárení nemocníc, vrátane zabezpečenia efektívnosti verejného obstarávania a vytvorenia centrálného registra nákupov v zdravotníctve).
 - Zamedzenie privatizácii nemocníc a koncentracii vlastníctva v jednotlivých segmentoch zdravotníctva. Zaviesť povinnosť verejne obstarávať aj pre súkromné zdravotné poisťovne.

9. PÔDOHOSPODÁRSTVO, POTRAVINOVÁ SEBESTAČNOSŤ

Schopnosť krajiny zabezpečiť svoju potravinovú sebestačnosť bude popri energetickej bezpečnosti jedným z kľúčových identifikačných znakov životaschopného štátu. Slovenské pôdohospodárstvo však má v tejto oblasti aj napriek štedrým agrodotáciám bohužiaľ obrovské rezervy.

Na Slovensko ročne dovezieme potraviny za viac ako jednu miliardu eur, niekedy aj nižšej kvality. Rozhodujúci objem dovozu predstavujú potraviny, na ktorých produkciu máme priam ideálne podmienky - bravčové mäso, hovädzie mäso, syry, mlieko, zeleninu, zemiaky.

Strategicky chybné riadené pôdohospodárstvo a potravinárstvo majú mimoriadne negatívne dôsledky aj na zamestnanosť, najmä na vidieku, keď za posledných 20 rokov sme prišli o tri štvrtiny pracovných miest.

Priemerná dotácia na jedného zamestnaného v poľnohospodárstve je na Slovensku však v porovnaní s priemerom Európskej únie takmer dvojnásobná. Ročne dosahuje sumu skoro 15 tisíc eur.

Zle spravovaný agrosektor má tak zásadný podiel na nezamestnanosti, slabšej ekonomike, schátranom vzhľade krajiny, najmä však vidieka. Poľnohospodárske dotácie totiž putujú do rúk niekoľkých agrooligarchov, ktorí ťažia zo systému podporujúceho monokultúry - repku olejnú, obilniny, slnečnice.

Zároveň sa ako problém javí aj drancovanie štátnych lesov, ktoré ovláda "drevárska" loby.

Programové ciele v oblasti hospodárenia s pôdou:

- Zmena systému dotácií tak, aby sa preferovalo pestovanie potravín, teda zeleniny, ovocia, zemiakov.
- Zvýšenie dotačnej podpory pre živočíšnu výrobu a s ňou súvisiaci spracovateľský priemysel.
- Zmenou dotačnej schémy výrazne navýšiť pracovné miesta v agrosektore.
- Zásadné zvýšenie produkcie domácich potravín a zabezpečenie potravinovej sebestačnosti.
- Zvýšenie podielu domácich potravín v maloobchodnom predaji.
- Zefektívnenie systému usporiadania pozemkového vlastníctva a zjednodušenie vysporiadania podielov v poľnohospodárskych družstvách.
- Podpora rozvoja nových technológií, procesov a vzdelávania v pôdohospodárstve s cieľom zvýšenia výnosov z poľnohospodárskej produkcie.
- Ochrana našich lesov pred nadmernou a ekonomicky nevýhodnou ťažbou dreva.

10. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Legislatívna oblasť ochrany životného prostredia je v zásade daná legislatívou EÚ, aj keď niektoré výhľadové ciele (napr. v oblasti ochrany ovzdušia) v niektorých oblastiach sú viacerých názorov príliš ambiciózne. Ich dôsledkom môže byť zhoršenie konkurencieschopnosti slovenského priemyslu a zvýšenie vynútených investícií do ochrany životného prostredia. Ekonomiky iných krajín tak budú zvýhodnené, resp. vysporiadanie sa s týmito cieľmi mať podobu podvodu (viď emisné škandály automobiliek).

Jednou z príčin takýchto priveľmi ambiciózných cieľov je aj lobing producentov niektorých špičkových technológií. Preto je dôležité presadzovať na úrovni EÚ racionálne ciele a riešenia, ktoré nepoškodia slovenskú ekonomiku.

Veľkým problémom sa javí aj kvalifikovanosť a miera nezávislosti kontrolnej činnosti, ktorú vykonáva **Slovenská inšpekcia životného prostredia** nad dodržiavaním povinností vyplývajúcich z platných právnych predpisov. Táto inštitúcia nepracuje nezávisle od politických a oligarchických vplyvov. Je nutné zlepšiť kvalifikačnú úroveň všetkých jej pracovníkov. Zabezpečiť zverejnenie všetkých porušení zákonov a konkrétne postupy riešenia zistených porušení (napríklad na webovom sídle každého inšpektorátu, čo bude mať preventívny aj výchovný účinok na ostatných prevádzkovateľov a tlak na kvalitu rozhodnutí SIŽP). Zároveň by bolo dobré uvádzať termín riešenia každého porušenia a výšku udelenej pokuty podľa miery porušenia s uvedením rozpätia sankcie uvedené v príslušnom zákone.

Obrovským problémom sú aj **prostriedky z eurofondov**, či už na podporu environmentálnych projektov v oblasti ochrany ovzdušia, protipovodňovej ochrany, monitoringu starých environmentálnych záťaží, resp ich sanácie.

Prerozdelenie eurofondov neformálne koordinovala finančná skupina s výsledkom, že monitoring často nezistil závažné znečistenie, takže ho vlastne ani nebolo treba sanovať. Výsledkom je, že sme „vyčerpali“ európske peniaze a znečistenie spôsobené starými záťažami nám tu zostane a nevieme, či sa ešte naskytne takáto šanca na opätovný seriózny prieskum a následnú sanáciu.

Kvalitným a poctivým monitoringom a dôslednými sanačnými projektami by sme sa zároveň nepripravili o pomerne významnú šancu na zníženie nezamestnanosti u ľudí s nízkou kvalifikačnou úrovňou. Za peniaze na protipovodňovú ochranu sa dalo urobiť podstatne viac. Eurofondové projekty dostali iba vládnej moci blízke firmy, často bez odborného a technického zázemia.

Systémovou chybou sa javí aj **zrušenie špecializovanej štátnej správy** v oblasti ochrany životného prostredia a jej mechanické začlenenie pod okresné úrady spadajúce pod rezort vnútra. Novovytvorené odbory riešia agendu životného prostredia, ale ich zamestnanci sú zamestnancami iného rezortu, ktorý sa o nich odborne a metodicky nestará.

Naše právne predpisy v oblasti ochrany ovzdušia riešia iba prevádzkovateľov veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia, ak sú podnikateľskými subjektami. V skutočnosti však neriešia prevádzku malých zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktoré prevádzkujú súkromné osoby – občania.

Vzniká tak **emisno – imisný paradox**: čím menej znečisťujúcich látok do ovzdušia vypúšťajú stredné a veľké zdroje z podnikateľských subjektov, tým viac nám narastá v určitých parametroch znečistenie vonkajšieho ovzdušia (napríklad: tuhé častice PM10, PM2,5, TOC, CO a iné), čo sa prejavuje hlavne počas vykurovacieho obdobia. Občan z ekonomických dôvodov prešiel z ušľachtilých palív ako je zemný plyn na tuhé palivá, no nemá finančné prostriedky na nákup moderných, úsporných a ekologických kotlov napríklad aj na biomasu: pelety, štiepka a pod., nehovoriac o tom, že často v kotloch spaľuje aj komunálny odpad.

Vhodnou a transparentnou politikou by sme pritom z eurofondov mohli za desať rokov vymeniť minimálne 50% malých kotlov na tuhé palivo za kotly moderné, ekonomické a menej znečisťujúce ovzdušie v našich obciach počas vykurovacieho obdobia.

Programové ciele v oblasti životného prostredia:

- Presadzovanie reálnych a ekonomiku nezaťažujúcich environmentálnych cieľov v EÚ.
- Zlepšenie ekonomických a personálnych podmienok pre nezávislý, transparentný a kvalifikovaný výkon inšpekčných činností vo všetkých zložkách životného prostredia. Zákon bude platiť rovnako pre všetkých.
- Na základe procesného a personálneho auditu dostať činnosť rezortných inštitúcií životného prostredia pod kontrolu v oblasti efektivity a kvalifikovanosti.
- Zabránenie rozkrádaniu eurofondov, zabezpečenie rovnosti a kontroly kvality uchádzačov, ale aj kvality ich diela pri preberaní ukončených projektov.
- Zabezpečenie efektívneho a kvalifikovaného výkonu všetkých zložiek Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo (obzvlášť SNAS), ktoré majú priamy dosah na kvalitu a nestrannosť kontrolných systémov zložiek životného prostredia.
- Vhodnou a transparentnou dotačnou politikou začať s obnovou zastaralých, nevhodných a ovzdušie poškodzujúcich kotlov na tuhé palivo pre občanov SR a s cieľom chrániť ovzdušie v prízemnej dýchateľnej vrstve ovzdušia, podporou ich výmeny za nové, moderné, hospodárne zdroje tepla s minimálnym negatívnym vplyvom na ovzdušie v našich obciach.
- Zvláštnu pozornosť venovať ochrane pitnej vody ako strategickej suroviny 21. storočia.
- Zvýšenie významu environmentálneho vzdelávania v spoločnosti.
- Zásadné revidovanie dotačnej schizofrénie mrhania peňazí občanov, keď sa z platieb za elektrinu dotuje ako podpora obnoviteľných zdrojov energie (znižovanie emisií), tak aj ťažba hnedého uhlia (zvyšovanie emisií).

11. ROZVOJ REGIÓNOV, DOPRAVA A CESTOVNÝ RUCH

Automobilky a výrobcovia elektroniky sa môžu kedykoľvek rozhodnúť a presťahovať svoje fabriky do zahraničia. Slovenská ekonomika musí skôr stáť na tom, čo sa zo Slovenska odviezť nedá. Preto budeme ekonomicky podporovať podnikanie na pôde a v cestovnom ruchu. Naše polia, lesy, kultúrne a prírodné pamiatky, kúpele a termálne pramene nám nikto nevezme. Keď ich budeme ekonomicky efektívne využívať, na Slovensku vznikne v týchto sektoroch 100 000 nových pracovných miest.

Regionálne disparity Slovenska citeľné vo vzťahu rozvinutý západ a severozápad a zaostávajúca južná časť stredného Slovenska a juhovýchod neboli napriek príslubom doterajších vlád systematicky a konzistentne riešené.

Základným predpokladom odstraňovania disparít je vybudovanie dopravnej infraštruktúry, ktorej taktiež bola venovaná minimálna pozornosť. Prioritnou je severná trasa diaľnice spájajúcej Bratislavu a Košice, ktorá však ani po viac ako dvoch desaťročiach výstavby stále nie je plne funkčná. Z hľadiska systému verejnej dopravy taktiež nie je možné hovoriť o jeho optimálnej funkčnosti, a to najmä vďaka populistickým nesystémovým opatreniam.

Kvalitná dopravná obsluha je podmienkou aj rozvoja cestovného ruchu, ktorý práve v zaostávajúcejších regiónoch môže predstavovať stimul ich dlhodobu udržateľného rastu vzhľadom na jeho multiplikačný efekt. Odvetvie cestovného ruchu v Európskej únii tvorí 5% HDP, u nás je to napriek potenciálu, ktoré Slovensko má k dispozícii, len približne polovica. Slovensko v oblasti cestovného ruchu aj v porovnaní s okolitými krajinami V4 a Rakúskom zaostáva prakticky vo všetkých ukazovateľoch.

Hnutie SME RODINA - Boris Kollár preto považuje za svoju výzvu odstraňovať disparity regiónov Slovenska prioritne prostredníctvom verejných investícií zameraných na podporu rozvoja dopravnej infraštruktúry a podporu rozvoja cestovného ruchu.

Programové ciele v oblasti regiónov, dopravy a cestovného ruchu:

- Verejné investície zamerané do rozvoja dopravnej infraštruktúry orientovať na urýchlené dokončenie rozostavaných projektov a do výstavby tzv. južnej trasy – rýchlostných ciest R7 a R2.
- Zrovnoprávnenie podpory verejnej autobusovej a železničnej dopravy a optimalizácia ich výkonov minimalizáciou paralelných trás a harmonizáciou cestovných poriadkov.
- Inštitucionálna podpora pre vytváranie klastrov cestovného ruchu a implementáciu destinačného manažmentu na regionálnej úrovni.
- Inštitucionálnu podpora pre aktívny cestovný ruch a pre potreby domáceho cestovného ruchu vo vzťahu k získavaniu prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov.
- Vytvorenie systému investičných stimulov zameraných na podporu rodinného malého a stredného podnikania v oblasti cestovného ruchu.
- Podpora regionálneho cestovného ruchu zavedením systému dovolenkových poukážok pre deti a dospelujúcu mládež (so sekundárnym cieľom tvorby ich pozitívnych postojov voči domovskej krajine a budovania povedomia o Slovensku) a pre nepracujúcich dôchodcov (vzhľadom na ich minimálne disponibilné zdroje).

- Podpora domáceho cestovného ruchu prostredníctvom dovolenkových zamestnaneckých benefitov vytvorených v spolupráci so zamestnávateľmi a subjektmi cestovného ruchu.
- Konzistentné pozicionovanie, tvorba identity a systematické budovanie značky "Slovensko" doma i v zahraničí.
- Programom obnovy potravinovej sebestačnosti zásadným spôsobom podporiť vznik trvalo udržateľných pracovných miest na vidieku a rozvoj vidieka ako celku.

ZÁVER

Slovensko je zle manažérsky riadené. Životná úroveň našich politických zbohatlíkov a finančných skupín už dávno dobehla životnú úroveň ich západoeurópskych kolegov, ktorí museli svoje podnikateľské impéria budovať dlhé generácie.

Životná úroveň zamestnaných ľudí, malých a stredných podnikateľov klesá priamoúmerne tomu, ako naši politickí podnikatelia strácajú zábrany.

Na Slovensku sa nič nezmení, pokiaľ neodstránime tento systém fungovania štátu.

Hlavnou témou týchto volieb je, či chceme nechať všetko bežať tak, ako doteraz. Alebo chceme mať v parlamente **ľudí, ktorí nie sú nikomu zaviazaní**. Iba takíto ľudia môžu robiť rozhodnutia v prospech svojich voličov.

Išli sme do politiky, aby sme to urobili. Náš volebný program vám predstavujeme vo forme otázok, ktoré považujeme za najdôležitejšie. A súčasne s nimi vám ponúkame naše otvorené a úprimné odpovede na tieto otázky.

Ak nás vo voľbách podporíte, budeme dobré rozhodnutia, ktorú budú pomáhať všetkým slovenským rodinám. Chceme, **aby sme všetci na Slovensku držali spolu**. Chceme, by ste cítili, že my všetci na Slovensku SME RODINA.